

ע"פ 2164/14 - עיסאם שוויקי, אחלאם אבו גאליה נגד יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה ירושלים

בית המשפט העליון

ע"פ 2164/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

המערערים: 1. עיסאם שוויקי
2. אחלאם אבו גאליה

נגד

המשיב: יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה ירושלים

ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים,
מיום 20.3.2014, בע"פ 41031-02-14, שניתנה על-
ידי כב' השופט ב' צ' גרינברגר

החלטה

1. לפני ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט ב' צ' גרינברגר), בע"פ 41031-02-14, מיום 20.3.2014, בגדרה נדחו בקשותיה של המערערת 2 (להלן: המערערת), לעיון חוזר בהחלטתו של בית המשפט המחוזי לדחות בקשת עיכוב ביצוע, מיום 27.2.2014. ביום 21.3.2014, הוריתי על צו ארעי, לפיו צו ההריסה המנהלי יעוכב עד למתן הכרעה.

2. הערעור שלפני מהווה, הלכה ולמעשה, ניסיון שני של המערערת להביא לעיכובו של צו הריסה המנהלי, למבנה דו קומתי בשכונת א-טור, שהוצא על-ידי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה בירושלים, ביום 5.3.2012 (להלן: צו

ההריסה). בהחלטתו של השופט נ' הנדל, בע"פ 1554/14, מיום 5.3.2014, נפרשו בהרחבה ההליכים המרובים בקשר לביטולו ולעיכובו של צו ההריסה.

3. בקצירת האומר אציין, כי המערער 1 ניהל הליכים ממושכים לביטולו של צו ההריסה, שלא עלו יפה, והגיעו לסיומם בהחלטת ברע"פ 6615/13, מיום 29.10.2013, בגדרה נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש המערער 1. בהמשך לכך, עתרו לבית משפט לעניינים מקומיים, עמותה וארבעה מוכתרים משכונת א-טור (להלן: נציגי השכונה), אשר ביקשו להביא לביטולו של צו ההריסה, מפאת חשיבותו של המבנה המיועד להריסה, לשכונתם. לאחר שבקשתם נדחתה, הם הגישו ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים, שבצידו בקשה לעיכוב ביצוע צו ההריסה (ע"פ 2382-10-13). משנדחתה בקשתם לעיכוב ביצוע הצו ההריסה, הוגש ערעור על ההחלטה לבית משפט זה (ע"פ 6679/13). ביום 3.2.2014, דחתה השופטת ע'ארבל את ערעורם של נציגי השכונה, וקבעה, כי נוכח סיכויי הערעור הנמוכים והאינטרס הציבורי שבביצוע מהיר של צו ההריסה, אין מקום לעכב עוד את ביצועו. עוד ציינה השופטת ע'ארבל, כי:

"הרושם הוא כי המערערים [נציגי השכונה] מנסים בכל מאדם למנוע את ההריסה באמצעות נקיטה בהליכים משפטיים שנועדו כל כולם לעכב החלטות חלוטות של רשויות התכנון וערכאות שיפוטיות. לא ניתן להתעלם מכך שהותרת המבנה על כנו במכלול הנסיבות שנוצרו, שעה שההליכים שניהל מר שוויקי [המערער 2] הפכו חלוטים זה מכבר, כרוכה בפגיעה בלתי מבוטלת בשלטון החוק".

בעקבות דחיית ערעורם של נציגי השכונה, הוגשה בקשה נוספת, שלישית במספר, לביטולו של צו ההריסה, והפעם על-ידי המערערת, אשר טוענת כי רכשה את הנכס, מושא צו ההריסה, מהמערער 1. כאשר גם בקשה זו נדחתה על-ידי בית המשפט לעניינים מקומיים, הוגש ערעור לבית המשפט המחוזי שבצידו בקשה לעיכוב ביצוע (ע"פ 41031-02-14). כאמור לעיל, ביום 27.2.2014, דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה לעיכוב ביצוע, ועל החלטתו הוגש ערעור לבית משפט זה, הוא ע"פ 1445/13, אשר נדחה על-ידי השופט נ' הנדל, בציינו כי סיכויי הערעור אינם גבוהים וכי מאזן הנוחות נוטה לטובת ביצוע צו ההריסה. יצוין, כי גם בהחלטתו של השופט נ' הנדל, ניתן ביטוי לחשש, לפיו ריבוי ההליכים בקשר לביצועו של צו ההריסה, אינו אלא ניסיון לעכב את צו ההריסה, באמצעות שימוש בהליכי סרק:

"יצוין לסיום כי מסכת ההתדיינות הענפה בעניין צו ההריסה מעלה את החשד, שהועלה על-ידי השופטת ארבל בהחלטתה שאזכרה לעיל, לניסיון למנוע את ההריסה באמצעות הליכים משפטיים שאין בהם ממש. נראה שההליכים השונים, המעלים טענות דומות בשם מבקשים שונים, מכוונים לעכב החלטות חלוטות של רשויות התכנון וערכאות שיפוטיות".

4. המערערת מיאנה להשלים עם ההחלטה לדחות את בקשתה לעיכוב ביצוע צו ההריסה, והגישה מספר בקשות לעיון חוזר בהחלטה זו. ביום 20.3.2014, דחה בית המשפט המחוזי את בקשותיה של המערערת, בקובעו כי "מדובר בניסיונות חוזרים ונשנים לעכב ביצוע צו הריסה חלוט, תוך שימוש לרעה בהליכי משפט". עוד צוין, כי כלל טענותיה של המערערת הינן טענות אשר הועלו בעבר על-ידי המערער 1, ונדחו על-ידי הערכאות השונות, ולפיכך נקבע

כי: "אין לי אלא להצטרף, אפוא, לאמור בתגובת המשיבה, כי הגם שהמבקשת [המערערת] אינה מיוצגת והיא מבקשת למנוע את הריסת ביתה לא ניתן להלום הגשת בקשה אחר בקשה, ערכאה אחר ערכאה, תוך שימוש לרעה בהליכי בית משפט ופגיעה בעקרונ שלטון החוק." כנגד החלטה זו מכון, הערעור שלפניי.

5. דין הערעור להידחות על הסף. למקרא השתלשלות ההליכים הקודמים, ברי כי עסקינן בחוליה נוספת בשרשרת של הליכי סרק, שכל תכליתם היא לעכב את ביצועו של צו הריסה מנהלי, שניתן לפני כשנתיים. זאת בעיקר, שעה שבפיה של המערערת טענות עובדתיות, הנוגעות לתוקפו של צו הריסה מנהלי קודם שהוצא נגד הנכס המיועד להריסה, אשר נידונו ונדחו פעם אחר פעם בעבר. בית משפט זה, עמד לא אחת על כך שעיקר חשיבותו של צו ההריסה המנהלי נובע מהיותו כלי יעיל ומהיר בידי רשויות השלטון, במלחמתן בבניה הבלתי חוקית שפשתה במחוזותינו. לפיכך, יש חשיבות רבה בקיומם של צווי ההריסה במועד, סמוך ככל האפשר לגילוייה של הבנייה הבלתי-חוקית, ועל הערכאות השונות לעשות כל שלאיל ידם על-מנת למנוע את עיכובם של צווי ההריסה, באמצעות שימוש לרעה בהליכים משפטיים הנוגעים לצוים. יפים, בהקשר זה, דברי השופטת א' פרוקצ'יה בע"א 4998/07 שרון נ' עיריית חיפה (8.6.2007):

"ממהלכיו של המבקש עולה ריח כבד של ניצול לרעה של הליכי המשפט שנועד לעכב ולדחות, ככל שניתן, את ביצוע צו ההריסה המינהלי שאמור היה להתבצע כבר לפני זמן רב. האפקטיביות של אכיפת דיני התכנון והבנייה באמצעות צוים מינהליים עלולה להימצא מסוכלת אם ינתן בידי אדם שנגדו הוצא צו מינהלי להפעיל את מערכות בתי המשפט כדי לעכב ולסרבל את הליכי ביצועו. אין מקום לשתף פעולה ולהיענות לפעולות שתכליתן לגייס אמצעים דיוניים שונים שכל מטרתם להשהות ולסכל ביצוע צוים חוקיים ותקפים שנועדו לאכוף בדרך יעילה ומהירה את דיני התכנון והבנייה, ולהסיר בכך בנייה בלתי חוקית הפוגעת במרקם החיים ואינה מתיישבת עם שלטון החוק. ההליכים בפרשה זו מצביעים על נסיונות השהייה וסיכול כאמור, ואין להתירם בנסיבות הענין" (ראו בנוסף, רע"פ 1143/13 מריסאת נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבניה יזעראלים (7.3.2013), והפניות שם).

בנסיבות אלו, ומשבית משפט זה קבע יותר מפעם אחת, כי אין כל עילה של ממש לעכב את ביצועו של צו ההריסה, נראה כי יש לבצע את צו ההריסה בהקדם האפשרי.

6. דינו של הערעור להידחות, איפוא.

צו עיכוב הביצוע הארעי עליו הוריתי ביום 21.3.2014, מבוטל בזאת.

ניתנה היום, כ"א באדר ב' התשע"ד (23.3.2014).

שׁוֹפֵט